

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1984

BRNO 1987

obleném jihovýchodním rohu jsou reliéfní stopy dřevohlinitých opevnění vystupujících z valu a chránících střelbou přilehlé úseky valu. Na vstupní straně je za valem nevelká plošina předhradí se zbytkem kamenné zástavby /budovy?/ spojená s pahorkem hradu násypem, sloužícím k odvozu stavebního materiálu. Vstup do trojúhelníka hradního jádra byl pod štíhlou válcovou věží / Φ cca 8 m, při tl. zdi 1,6 m/, jejíž vnitřní prostor mohl být obytný. Na západě, kde spadá skalisko svisle dolů, stával palác dlouhý přibližně 35 m a asi 9 m široký, z něhož a z ohrady nádvoří se dochovaly nepatrné zbytky zdí. Ty jsou také jedinými pozůstatky parkánu, který na jihu a jihovýchodě jádro hradu obklopoval. Za skaliskem na severu, na něž navazuje podélný val, spadá volně ostrý hřeben do údolí.

První zmínkou o hradu je listina, již r. 1351 zdědil zřejmě soukromý hrad biskupa Jana Volka Karel IV. a r. 1382 jej markrabě Jošt dal Lackovi z Kravař¹. Za husitských válek se hradu v lednu r. 1425 zmocnil husitský válečník Dobeška z Tvorkova² a v roce 1426 byl dobyt Albrechtovým vojskem³. Dále se uvádí r. 1437 jen zboží hlubocké a r. 1447 výslovně hrad zbořený⁴. Další zmínky o Hlubokém z roku 1480 a 1492 jsou již jen reminiscencí na původní stav⁵, neboť po zničení r. 1426 již nebyl obnoven, o čemž svědčí i deskový zápis z r. 1490, kdy se hovoří opět o hradu zbořeném⁶.

Nečistou keramickou kolekci získanou povrchovým sběrem můžeme rámcově klást do 14.-15. stol. Většina střepů je robena náleповou technikou, převažuje šedá barva vypálení, světlý střep je v menšině. Hmoty je převážně středně hrubá ostřená, některé artefakty hrubších nádob obsahují rovněž zrnka tuhy. Jediný získaný okraj patří okruží, dna mají stopy podsýpky i odříznutí, výzdoba pouze hustými obvodovým rýžkováním, jeden zlomek nese linku červeného malování, dva pak na vnější straně hnědou polevu⁷.

Získány byly i dvě neúplné dlaždice patrně bez výzdoby o výšce 3,5 cm, vypálené do terakotové barvy a masívní hrot střely kuše s tulejkou čtvercového průřezu těla. Zaregistrovány byly také hručky silně vápenité malty.

Poznámky:

- 1 CDM VIII, 90, č. 123; CDM XI, 198, č. 229.
- 2 A. Ferulík, Hrad Hluboký, Vlastivědný věstník moravský X, 1955, 64.
- 3 Tamtéž, str. 65. Článek je dosud jediným seriózním zpracováním dějin hradu. Bohužel se autor nevyhnul představám o sběhu lidu, budování vozové hradby a spouštění vozů s kamením do řad nepřátel, což vzhledem k terénu a dalším okolnostem patří do oblasti fikce.
- 4 L. Hosák - R. Šrámek, Místní jména na Moravě a ve Slezsku II, Praha 1970, 263; ZDO X, 665.
- 5 ZDO XII, 110, f 18; ZDO XIV, 10, f 2.
- 6 ZDO XIII, 34, F 4v.
- 7 Dle sdělení Dr. V. Dohnala, CSc. je v KVM Olomouc uloženo z Hlubokého pět atypických fragmentů keramiky.

Oberflächenuntersuchung der Burg Hluboký, Katastralgebiet Nepřívaz /Bez. Olomouc/. Überreste der Burg befinden sich auf der höchsten Stelle der Sporenlage südlich von der Eisenbahnstation Hrubá Voda. Die Burg und besonders der eigentliche Kern hat eine dreieckige Disposition mit einem schlanken zylinderförmigen Turm /Durchmesser ca. 8 m, Stärke der Mauer 1,6 m/ an der Spitze, der vielleicht auch eine Wohnfunktion erfüllen konnte, hinter ihm stand der Palast mit den Ausmassen von ca. 35 x 9 m. Die erste Erwähnung von der Burg ist aus dem Jahre 1351, wobei sie im Jahre 1447 als ausgesprochen gewüstet angeführt wird. Das spärliche keramische Material, durch Lesefunde gewonnen, können wir rahmenhaft in das 14. - 15. Jahrhundert datieren.

REVISIONSÜNTERSUCHUNG DER BURGEN UM BRUNTÁL UND ŠUMPERK UND ZWEI UNBEKANNTE MITTELALTERLICHE FORTIFIKATIONEN /Bez. Bruntál, Bez. Šumperk/

Pavel Kouřil, AÚ ČSAV Brno

Im Mai 1984 führte die Expositur in Opava eine Revisionsuntersuchung der Burgen Luginsland, Fulštejn, Quingburg, Kobrštejn, Leuchtenštejn, Edelštejn, Žulová und Kaltenštejn durch, wobei man zwei bisher unbekannt kleine mittelalterliche Fortifikationen entdeckte, die im Bereich des Bezirkes Bruntál liegen.

Die erste befindet sich 1 km östlich von der Niederlassung Artmanov im Kataster der Gemeinde Třemešné, die zweite ist in nächster Nähe des linken Ufers der Černá Opava, 500 m nördlich von der Försterei Drakov und 3,5 km südwestlich von Heřmanovice situiert.

PŘEHLED VÝZKUMU 1984

Vydává :	Archeologický ústav ČSAV, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor:	akademik Josef Poulík
Redaktoři:	Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady:	Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby:	A. Krechlerová, P. Šindelář, B. Klíma, M. Plaček, J. Svoboda
Na titulním listě:	rekonstrukce vědérka ze slovanského hradiska Břeclav-Pohansko
Tisk:	VH 103 ZO Svazarmu Brno
Evidenční číslo:	ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis:	450 kusů - neprodejné